

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ АРТАШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422069, Республика Татарстан, Сабинский район,
д.Два поля Арташ, ул. Тукая, 61
тел. (84362) 44-7-15

e-mail: Art.sab@tatar.ru

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ АРТАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422069, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Ике басу Арташ авылы, Тукай урамы, 61 йорт
тел. (84362) 44-7-15

24.09.2018 ел

№ 21

РЕШЕНИЕ

Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Арташ авыл
жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында

КАРАР

Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы " Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту" каары проекты буенча ачык тыңлаулар нәтиҗәләрен карап тикшергәннән соң, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советының 2012 елның 27 августындагы 14 номерлы каары белән расланган «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында » 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы 27.08.2012 елда 14 номерлы "Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы турында" каары белән расланган Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Уставына күшымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә

1.Әлеге каарны "Интернет" мәгълүмати-телеинформациян чeltәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм тубәндәгә адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштырырга:

- ТР, Саба районы, Ике басу Арташ, Мәктәп урамы, 12
- ТР, Саба районы, Олы Арташ авылы, Центральная урамы, 33
- ТР, Саба районы, Язлы Арташ авылы, Бауман урамы, 16

2.Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр дәүләт теркәве очен әлеге каарны законнарда билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә җибәрергә.

Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге башлыгы А. Р.Аглямзяновка йөкләргә.

Авыл жирлеге башлыгы

А.Р.Аглямзянов

КУШЫМТА

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советының 2018 елның 24 нче сентябрендә чыккан 21 номерлы "Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге муниципаль берэмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» карарына

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Уставынакертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр

1. Уставның 5 статьяның 1 пунктындагы 9 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
"9) жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контролльдә тоту, күрсәтелгән Кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру;»;
  2. Уставның 5 статьяның 1 пунктындагы 14 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«14) жыю эшчәнлеген оештыруда катнашу (шул исәптән аерым жыю) һәм каты коммуналь калдыкларны транспортировкалау эшчәнлеген оештыруда катнашу;» (2019 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә));
  3. 6 статьяның 1 пунктындагы 12 пунктчасынуз көчен югалткан дип танырга;
  4. Уставның 6 статьясының 1 пунктындагы 15), 16) һәм 17) пунктчаларын түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:
«15) хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чарапарны гамәлгә ашыру, «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» Федераль законда каралган.
  - 16) инвалилар, сәламәтлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәтү.»;
  - 17) 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы “Кулланучылар хокукларын яклау” туринде Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чарапарын гамәлгә ашыру.
5. Уставны 18.1 статья белән түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:
- 18.1 статьясы Авыл торак пункты старостасы.
    1. Авыл жирлегендә урнашкан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары һәм авыл халкы арасында үзара бәйләнешне оештыру өчен авыл торак пункты старостасы билгеләнергә мөмкин.
    2. Авыл торак пункты старостасы, составына әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукуна ия булган кешеләр арасыннан, авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.
    3. Авыл торак пункты старостасы дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат түгел, хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыйдан-турсы бәйле башка мөнәсәбәтләрдә була алмый.

Татарстан Республикасы законы белән, тарихи һәм башка җирле традицияләрне исәпкә алып, авыл торак пункты старостасы вазыйфасының башка исеме билгеләнергә мөмкин.

4. Авыл торак пункты старостасы вазыйфасына нинди затлар билгеләнә алмый:

1) дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат;

2) суд тарафыннан эшкә сәләтле түгел яисә чикләнгән эшкә сәләтле дип танылган;

3) Капланмаган, яисә тәшерелмәгән хөкем карары.

5. Авыл торак пункты старостасының вәкаләтләре срокы вазыйфасына билгеләнгәндә җирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм кимендә ике һәм биш елдан да артык була алмый.

Срок полномочий старосты сельского населенного пункта устанавливается Советом поселения при назначении на должность старосты и не может быть менее двух и более пяти лет.

Авыл торак пункты старостасының вәкаләтләре җирлек Советы карары буенча вакытыннан алда туктатыла, аның составына авыл торак пункты гражданнарының жыены тәкъдиме буенча, шулай ук очракларда, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 40 статьясындагы 10 өлешенең 1-7 пунктлары белән билгеләнгән.

6. Узенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен авыл торак пунктының старостасы:

1) авыл торак пунктында җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча, җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларда, конференцияләрендә катнашу юлы белән, мондый чаralар нәтижәләре буенча мөрәҗәтләрне һәм тәкъдимнәрне, шул исәптән җирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән тәкъдимнәрне жибәрә; халык белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларда, конференцияләрендә катнашу юлы белән, мондый чаralар нәтижәләре буенча мөрәҗәтләрне һәм тәкъдимнәрне, шул исәптән җирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән тәкъдимнәрне жибәрә;

3) җирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча авыл халкына хәбәр итә, шулай ук җирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматны житкерүдә ярдәм итә;

4) җирле үзидарә органнарынада ачык тыңлаулары һәм жәмәгать фикер алышуларын оештыруда һәм үткәрүдә, авыл торак пунктында аларның нәтижәләрен халыкка житкерүдә ярдәм итә;

5) авыл җирлеге уставында һәм(яки) җирлек Советының норматив хокукий актында каралган Татарстан Республикасы Законы нигезендә башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Авыл торак пункты старостасы статусы буенча эшчәнлек гарантияләре һәм башка мәсьәләләр Татарстан Республикасы Законы нигезендә җирлек советының әлеге Устав һәм (яисә) норматив хокукий акты белән билгеләнә ала.»;

6. Уставының 19 статьяның 3 пунктын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«3. Ачык тынлауларга кертелергә тиеш:

- 1) авыл жирлеге Уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, Авыл жирлеге Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында төгәл күрсәту рәвешендә үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш, авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты;
  - 2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;
  - 3) жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;
  - 4) жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр, октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән белдерелгән жирлек халкының ризалыгы алу таләп ителә.»;
7. Уставның 19 статьясын 11 пункт белән түбәндәгә эчтәлектә тулыландырырга:

«11. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә, жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын шартлы рөхсәт итеген файдалануга рөхсәт бирү турында каар проектлары, рөхсәт итеген төзелеш объектларының чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт бирү турында каар проектлары буенча каар проектлары буенча, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт итеген башка төр файдалану мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланган кагыйдәләре булмаганда жәмәгать тикшерүләре, яисә ачык тынлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәру тәртибе әлеге устав һәм (яки) шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезләмәләрен исәпкә алыш жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

8.Уставның 22 нче статьясын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«22 нче статья Халық жыены.

1. Гражданнар жыены жирле үзидарәне халық тарафыннан турыдан туры гамәлгә ашыру һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда халыкның катнашуы формасы булып тора.

2. Гражданнар жыены «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган очракларда һәм «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын үткәру тәртибе турында» гы Положение нигезендә жирлек Советы каары белән расланган очракларда үткәрелә.

3. 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында » Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) торак пунктта авыл жирлеге чикләрен үзгәрту мәсьәләсе буенча (муниципаль район),

в населенном пункте по вопросу изменения границ поселения (муниципаль район), аның составына күрсәтелгән торак пункт кергән, күрсәтелгән торак пункт территорииясен башка жирлек территориясенә(муниципаль район) кертергә мөмкин;

2) муниципаль берэмлекнен вэкиллекле органы вэкалэтлэрэе гражданнаар жыене тарафыннан гамэлгэ ашырыла торган жирлектэ күрсэтелгэн жирлекнен чиклэрэн үзгэртүү, үзгэртеп кору мэсьэлэлэрэе буенча;

3) муниципаль берэмлекнен вэкиллекле органы вэкалэтлэрэе гражданнаар жыене инда катнаша торган жирлектэ, эгэр жирлектэ сайлау хокукуна ия булган, халкы 100 дэн артык кеше булса, жирлекнен вэкиллекле органын төзүү, аның саны һэм вэкалэтлэрэе вакыты турында мэсьэлэе буенча;

4) муниципаль берэмлекнен вэкиллекле органы вэкалэтлэрэе гражданнаар жыене тарафыннан гамэлгэ ашырыла торган жирлектэ, гражданнаарның үзара салым акчаларын керту һэм куллану мэсьэлэсе буенча

5) авыл жирлеге составына, шэхэр эче районы составына керүче торак пунктта, федераль энэмияткэ ия шэхэр округы территорииясендэ яки муниципаль район чиклэрэндэ урнашкан шэхэр округы территорииясендэ, элеге торак пункт территорииясендэ гражданнаарның үзара салымын керту һэм куллану мэсьэлэсе буенча;

6) халык арасында урнашкан торак пунктта жирле үзидарэне оештыру һэм гамэлгэ ашыру белэн бэйле мэсьэлэлэр буенча халык инициативасын тэксдим иту максатларында;

7) авыл жирлегендэ халык тыгызлыгы түбэн булган территорииядэяки кыен булган урында урнашкан, авыл жирлегендэ халык саны 100 дэн артмаса, жирлекне бетерү мэсьэлэсе буенча;

8) авыл торак пунктында авыл торак пункты старостасы кандидатурасын тэксдим иту мэсьэлэсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вэкалэтлэрэн вакытыннан алда туктату мэсьэлэсе буенча;

9) авыл торак пунктында гражданнаар жыене шулай ук муниципаль хезмэт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмэт вазыйфаларын билэүгэ конкурс үткэргэндэ конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тэксдим иту максатларында үткэрелэ ала.

4. Гражданнаар жыене жирлек башлыгы тарафыннан, яисэ сайлау хокукуна ия булган, кимендэ 10 кеше булган торак пункт халкы төркеме инициативасы белэн чакырыла ала.

5. Жыенны үткэрүү инициативасына ярдэм йөзеннэн жыярга кирэк булган имзалар саны, сайлау хокукуна ия гражданнаар санының 5 процентын тэшкил итэ, дайми яки нигездэ яшэүче, торак пункт территорииясендэ яшэү урыны буенча теркэлгэн, эмма 25 имзаданда ким булырга тиеш түгел.

6. Жирлек башлыгы тарафыннан тэксдим итэлэ торган гражданнаар жыене жирлек башлыгы каары белэн билгелэнэ, инициатив төркем тарафыннан бирелэ торган гражданнаар жыене жирлек Советы каары белэн билгелэнэ.

7. Торак пунктта яшэүчелэр гражданнаар жыеннарын үткэрүү вакыты һэм урыны турында алдан хэбэр итэлэр, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнаар жыеннарын өзөрлэү тэргибе турында» Положениедэ билгелэнгэн тэргип нигезендэ гражданнаар жыеннарын үткэрүгэ өзөрлек тэргибе нигезендэ гражданнаарны кабул итэлгэн мэсьэлэлэр буенча муниципаль хокукий акт проекты һэм материаллар белэн алдан ук билгелэп үтэлэ.

8. Жыенда кабул итэлгэн каарлар муниципаль хокукий актлар булып торалар, жирлек башлыгы тарафыннан имзалаалар һэм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергэ тиеш.»;

9. Уставның 30 нчы статьясын 3.1 пункт белән түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:

«3.1. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткәрү тормыш тәэмин итү объектлары, транспорт яки социаль инфраструктура, элементе, жәяулеләр хәрәкәтен һәм (яки) транспорт чаралары эшчәнлеген бозу яки гражданнарның торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына үтеп керү мөмкинлеге булмау шарты белән үткәрелә. Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарына, яисә жирле үзидарә органнарына мондый очрашулар турында хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат курсәтелгән органнарга аларны үткәрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

Депутатның сайлаучылар белән ачык чара рәвешендә очрашулары җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

Жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган ачык чара рәвешендә депутатның сайлаучылар белән очрашуларын оештыру яки үткәрүгә комачаулау үзе өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.»;

10. Уставның 30 нчы статьясын 6, 7 һәм 8 нче пунктлар белән түбәндәге эчтәлектә тулыландырырга:

«6. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә депутат тарафыннан бирелә торган,

жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карапы буенча үткәрелә .

7. Элеге статьяның 6 пункты нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтиҗәсендә 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында » 230-ФЗ номерлы федераль закон, 2013 елның 7 маендағы “аерым категорияләрдәге затларның аерым категорияләренә счет ачуны һәм ия булуны тую турында” 79-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләрне сакларга, чит ил финанс инструментларыннан файдаланырга һәм (яки) файдаланырга», Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать итә, тиешле карап кабул итә, яисә судка мөрәҗәгать итә.

8. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында мәгълүматлар Саба муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла һәм (яки) массакуләм мәгълүмат

чараларына муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә торган тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.»;

11. Уставның 33 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен раслау;»;

12. Уставның 33 статьясындагы 1 пунктының 25 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә

«25) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау;»;

13. Уставның 40 статьясындагы 2 пункты түбәндәге эчтәлекле икенче абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе), жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне булып, жирлек Советына әлеге гариза кергән көн санала.»;

14. Уставның 43 статьясындагы 6 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«6. Жирлек башлыгы 2008 елның 25 декабрендәге «коррупциягә каршы көрәш турында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәрен туры килүен тикшереп тору турында» 230-ФЗ номерлы федераль закон, 2013 елның 7 маендан «аерым категорияләрдәге затларның счетларын (кертемнәр) ачуны һәм ия булуны тыю турында» 79-ФЗ номерлы федераль закон, чит ил банкларында акча һәм кыйммәтле әйберләр сакларга, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалану.»;

15. Уставның 44 статьясындагы 18 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«18) жирлек Советы каравына жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен тәкъдим итә;»;

16. Уставның 45 статьясындагы 4 пунктында "уз вазыйфаларын" сүзләреннән соң«, суд каары буенча процессуаль мәжбүр итү чараларын куллану яки вазифадан вакытлыча читләштерү рәвешендәге" сүзләрен өстәргә»;

17. Уставның 46 статьясындагы 3 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан сайланы торган башлыкны сайлау мондый вәкаләтләр туктатылган көннән алты айдан да соңга калмычча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта әгәр жирлек Советы вәкаләтләре срокы тәмамланганчы алты айдан ким булса, жирлек башлыгын жирлек советы составыннан сайлау яна сайланган авыл жирлеге Советының беренче утырышында гамәлгә ашырыла.»; пункт

18. Уставның 46 статьясындагы 4 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«4. Әгәр вәкаләтләре Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы булса(Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе)авыл жирлеге башлыгы вазыйфасыннан читләштерү турында, я жирлек Советының авыл жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы каары нигезендә,әлеге хокукий акт яки каар суд тәртибендә шикаять бирә, жирлек Советы жирлек башлыгын сайлау турында Каар кабул итәргә хокуклы түгел, суд каары законлы көченә кергәнчे, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан сайланы.»;

19. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 1 пунктчасының икенче абзацында “жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектларын» сүzlәрен төшереп калдырырга;

20. Уставның 46 статьясындагы 1 пунктын 1 пунктчасының өченче абзацын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«—жирлек бюджетының үтәлешен тәэмүн итә, 2014 елның 28 июнендәге «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 172-ФЗ номерлы Федераль закон белән каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә, әлеге устав белән жирлек Советы вәкаләтләренә билгеләнгән вәкаләтләрдән тыш, вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;»;

21. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктындагы 1 пунктчасындагы дүртенче абзацында “жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарының һәм программаларының үтәлеше турында хисаплар” сүzlәрен төшереп калдырырга

22. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасындагы өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«расланган төзекләндерү қагыйдәләре нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра;»;

23. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасындагы өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә

«жирлекнең төзекләндерү Кагыйдәләренең үтәлешен контролльдә тотажирлекнең төзекләндерү Кагыйдәләренең үтәлешен контролльдә тота;»;

24. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 6 пунктчасына түбәндәге эчтәлекле сиғезенче абзац белән тулыландырырга:

«депутатлар сайлаучылар белән очрашулар үткәру өчен махсус билгеләнгән урыннарны билгели, шулай ук жирле үзидарә органнары тарафыннан депутатлар сайлаучылар белән очрашулар үткәру өчен бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгели.»;

25. Уставның 71 статьясындагы 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Муниципальные нормативные правовые акты, затрагивающие права, свободы и обязанности Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына қагылышлы муниципаль норматив хокукий актлар, гамәлгә куючы булып муниципаль берәмлек торган оешмаларның хокукий статусын билгели торган муниципаль норматив хокукий актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә (халыкка игълан ителә торган)».

26. Уставның 71 статьясындагы 8 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Бастырып чыгарганды (игълан ителгәндә) муниципаль хокукий актның, яисә жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләрнең реквизитлары курсәтелә.

Муниципаль хокукий актны, яисә жирле үзидарә органнары арасында төзелгән Килешүне рәсми бастырып чыгару булып жирлектә таратыла торган вакытлы матбуғатта аның тулы текстын беренче бастырып чыгару санала.

Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук чeltәр басмасыннан файдаланырга хокуклы. Рәсми чeltәр басмасында муниципаль хокукий актның тулы тексты басылып чыккан (урнаштырган) очракта, басма басмада ана күләмле график һәм таблич күшымталар китерелергә мөмкин.»; Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук чeltәр басмасыннан файдаланырга хокуклы. Рәсми чeltәр басмасында муниципаль хокукий актның тулы тексты басылып чыккан

(урнаштырган) очракта, басма басмада аңа күләмле график һәм таблич күшымталар китерелергә мөмкин.»;

27. Уставның 81 статьяның 1 пунктында "жирлек" сүзләреннән соң «(жирлек составына керүче торак пункт)" сүзләрен өстәргә);

28. Уставның 81 статьясындагы 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2.Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарга бер тапкыр бирелә торган түләүләрне керту һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.1 пунктында каралган очракларда гражданнар жынында хәл ителә.»;

29. Уставның 86 статьясындагы 3 пунктында икенче тәкъдимне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук авыл жирлеке Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында төгәл күрсәту рәвешендә үзгәрешләр кертелә торган очракта, гражданнарның аның фикер алышуында катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка игълан итү) таләп ителми.»;

30.88 статьяның 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Әлеге Уставка кертелгән һәм жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр, жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүлешү (әлеге Уставны федераль законнарга туры китерү очракларыннан тыш, шулай ук вәкаләтләрне, вәкаләтләр срокын, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай затларын сайлау тәртибен үзгәрту очракларыннан тыш), әлеге үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий актны кабул иткән жирлек Советы вәкаләтләре срокы чыкканнан соң үз көченә керә..».

31. Уставның 88 статьясына түбәндәге эчтәлекле 4 һәм 5 пунктлары белән тулыландырырга:

«4. Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукий акт тарафыннан кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

1) жирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы, авыл жирлеке башлыгы имзалаған авыл жирлеке Советы каары белән,

2) жирлек Советы тарафыннан кабул итегендә һәм жирлек башлыгы кул куйган аерым норматив хокукий акт. Бу очракта әлеге хокукий актта жирлек Советы аны кабул итү турындагы каарның реквизитлары куела. Советның мондый каарына авыл жирлеке Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту рөхсәт ителми.

5. Жирлек Уставын яңа редакциядә бәян итү жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт белән рөхсәт ителми. Бу очракта жирлекнең яңа Уставы кабул ителә, ә элек жирлекнең гамәлдәге Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий актлар жирлекнең яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчен югалткан дип таныла.».